

dosar nr. 1-19139485-05-1a-09102020

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Dumitru Bosii

Curtea de Apel Cahul

DECIZIE în numele Legii

30 noiembrie 2020

mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii:

Ruslan Petrov,

Natalia Bondarenco,

Serghei Pilipenco

cu grefier:

Margarita Flocea,

cu participarea:

procurorului:

avocatului:

inculpatei:

Calendari Dumitru,

Baran Victor,

Cozma Maria,

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2020, pronunțată în cauza penală în privința inculpatei Cozma Maria, născută la *****, domiciliată în sat.*****, studii superioare, căsătorită, anterior nejudecată, cetățean al Republicii Moldova, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332, alin.(1) Cod penal.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în primă instanță de la 23 august 2019 până la 10 septembrie 2020;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Cahul de la 09 octombrie 2020 până la 30 noiembrie 2020.

Procedura citării a fost legal executată.

Avocatul și inculpata au susținut apelul în modul formulat.

Procurorul, a pledat pentru respingerea apelului.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul judiciar, -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

Prin sentința Judecătorei Cahul sediul Central din 10 septembrie 2020 Cozma Maria a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332, alin. (1) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, echivalentul sumei de 42 500 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 2 ani.

S-a explicat inculpatei Cozma Maria că potrivit art. 64, alin. (3¹) Cod penal este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Documentele mijloace de probă recunoscute prin ordonanța din 06 august 2019:
- Copiile autentice a tabelelor de pontaj a orelor de muncă a grădiniței de copii din *****, pentru perioada de activitate anul 2017 și până în luna iunie 2019, pe 30 file, s-a dispus a se păstra în dosarul penal pe tot termenul de păstrare a acestuia.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut următoarele:

Cozma Maria activând în calitate de director al instituției preșcolare grădinița de copii din *****, în temeiul contractului individual de muncă nr. 112 din 03 iunie 2014 (cu acordul suplimentar nr. 1 din 03 iunie 2015), fiind în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal al Republicii Moldova, persoană publică, înzestrată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, deținând, conform fișei postului, atribuții de încadrare și eliberare din funcție a cadrelor didactice, personalului auxiliar, angajează la serviciu numai persoane ce au susținut examenul medical și au fost instruiți după programul igienic, asigură selectarea și distribuirea corectă a cadrelor; exercită controlul permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de serviciu de către întregul personal, sancționează pe cei care încalcă obligațiunile de serviciu ce le revin; organizează și efectuează lucrări de secretariat, emite ordine interne, perfectează carnetele de muncă și contractele individuale de muncă a angajaților instituției și responsabilitatea corectitudinii și aplicabilității documentelor elaborate și a prevederilor actelor normative, totodată fiind responsabilă de confirmarea prin semnătură și ștampilă a „Tabelului de pontaj” (formularul interdepartamental tipizat nr. MR-13 aprobat prin Hotărârea Departamentului Statistică al RM nr. 01 din 10 ianuarie 1997 care este documentul de bază, potrivit căruia se efectuează calculul orelor și prezența la locul de muncă, în baza căruia lunar se calculează și se achită salariul, și că acestea se atribuie la categoria documentelor oficiale) pentru angajații grădiniței de copii din s. Leca, r-l Cantemir, aflându-se în s. Leca, r-l Cantemir, urmărind scopul producerii unor consecințe juridice și savârșirea

unei fapte cu intenție, care poate produce consecințe socialmente periculoase, folosindu-se intenționat de situația de serviciu din interes material și alte interese personale, urmărind scopul falsificării actelor oficiale, cunoscând cu certitudine că angajații instituției, nu au activat și respectiv s-au aflat peste hotarele Republicii Moldova, a introdus date vădit false în tabelul de pontaj la rubrica „zile prezentă, efectiv lucrate” date false și denaturate, adică, împrejurări necorespunzătoare adevărului, astfel falsificând acte oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații, pentru perioada lunii iulie, 16,18,20 august, 23,25,27,29 septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie a anului 2017, ianuarie, februarie 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de paznic și paznic-sobar a lui Cozma Ivan (fiul) și 31 ianuarie, 28 februarie, 23 martie, 03 aprilie, 24-31 mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie a anului 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de educator, director și lucrător muzical a lui Cozma Elena (fiica), urmare a cărui fapt acordând dreptul să recepționeze salariul numitul Cozma Ivan în cuantum de 12190,11 lei și Cozma Elena în cuantum de 18585,02 lei.

Acțiunile inculpatei Cozma Maria au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzuți de art. 332, alin. (1) Cod penal, *„Înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material și alte interese personale”*.

Solicitarea apelantului.

Nefiind de acord cu sentința pronunțată, avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria a declarat apel solicitând casarea sentinței Judecătorei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2020, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cozma Maria să fie achitată.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, funcția deținută de Cozma Maria este privată și nu este legată de stat sau de funcții speciale acordate prin lege, precum este indicat în art. 123 alin. (2) Codul penal. Astfel, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Analizând fapta comisă în ordonanța de învinuire și rechizitoriu, apelanta observă că persoanele tabelate îndeplinesc funcții conform cărora au responsabilități personale. Menționează că, dacă cineva nu îndeplinește azi lucru, mâine tot persoana în cauză sau o altă persoană (precum este în cazul său) chiar și în afara orelor de serviciu, trebuie să îndeplinească volumul de lucru necesar. Susține că, persoanele (martorii) au confirmat că întreprinderea gestionată a activat permanent fără devieri.

Atrage atenția instanței la neglijența nesemnificativă în tabelarea persoanelor, adică, lipsește prejudiciul, ca semn obligatoriu al componenței infracțiunii.

Mai invocă că, nu s-a stabilit cine a efectuat înscrieri în tabelele de pontaj, atât la urmărire penală cât și prima instanță în cadrul judecării cauzei, nu au fost efectuată expertiza scrisului. Astfel, consideră că probele care confirmă vinovația sa lipsesc.

Termenul de declarare a apelului.

Potrivit art. 402, alin. (1) Cod de procedură penală, „*termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel*”.

Din actele cauzei se constată că sentința Judecătorei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 10 septembrie 2020.

Cererea de apel a fost depusă de către avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria la data de 24 septembrie 2020. Prin urmare se constată că apelul este depus în termen.

Argumentele părților.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

În instanța de apel **avocatul Baran Victor** a susținut în totalitate apelul declarat, solicitând casarea sentinței Judecătorei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri prin care Cozma Maria să fie achitată.

Relatează că, în cazul în care instanța de judecată va ajunge la concluzia că Cozma Maria este vinovată de săvârșirea infracțiunii și sunt întrunite elementele infracțiunii, solicită să se țină cont de prevederile art.16, 53, 60 Cod penal, precum și art.275, 389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, și anume ce se referă la liberarea de răspundere penală în legătură cu termenul de prescripție, menționând că infracțiunea este ușoară, care prevede pedeapsă maximă de 2 ani închisoare, iar prescripția înlătură răspunderea penală, și în luna octombrie 2020 a expirat doi ani din momentul comiterii infracțiunii.

Inculpata Cozma Maria în ședința instanței de apel a pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat, menționând că se consideră nevinovată, a efectuat acțiunile pentru ca instituția să activeze, este o grădiniță mică, era o grupă și nu avea educatori, iar părinții insistau să meargă procesul de educație deoarece nu aveau în grijă să lăsa copii ca să iasă în câmpul muncii.

Procurorul Calendari Dumitru în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului, menționând că este evident că s-a încercat prin diferite metode de a fi încetat procesul penal. Consideră că argumentele prezentate de apărare sunt neîntemeiate, inculpata ocupa funcție publică și acest fapt nu poate fi negat deoarece a fost numită în funcție de o instituție publică. Consideră că acele circumstanțe în care a fost comisă infracțiunea și care au fost prezentate instanței de fond dovedesc incontestabil vinovăția lui Cozma Maria. Consideră poziția apărării ca neîntemeiată. Referitor la tabelele de pontaj, consideră că acestea sunt documente publice, prin urmare nu se poate vorbi despre lipsa obiectului infracțiunii. Este un blank oficial conform Instrucțiunii adoptate prin hotărârea Departamentului statistic. Astfel, consideră că cerințele de achitare nu pot fi admise reieșind din situația că inculpata a exprimat dorința de a fi aplicate alte prevederi legate cu instituția prescripției, solicită ca apelul declarat de avocat să fie respins ca fiind neîntemeiat.

Aprecierea instanței de apel.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul consideră necesar din alte motive de a admite apelul declarat de către avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2020, reieșind din următoarele considerațiuni.

Astfel, pentru a elucida aspectele abordate în cererea de apel, Colegiul judiciar invocă legislația pertinentă cazului și motivele expuse mai jos.

Potrivit art. 414, alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, *„Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță”*.

Potrivit art. 415, alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409, alin. (2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță”*.

Potrivit art. 325, alin. (1) Cod de procedură penală, *„judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele formulate în rechizitoriu”*, iar în conformitate cu art. 8, alin. (3) Cod de procedură penală, *„concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului”*.

În conformitate cu art. 384, alin. (2), (3) Cod de procedură penală, *„Sentința se adoptă în numele legii”*. *„Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”*.

În conformitate cu art. 394, alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, *„Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii”*.

Colegiul judiciar judecând apelul, constată că probe noi acuzarea și apărarea în instanța de apel nu au prezentat și doar s-a solicitat verificarea probelor cercetate în instanța de fond.

Colegiul va analiza sentința de condamnare raportat la circumstanțele concrete ale cauzei penale, prin prisma normelor procesual penale invocate de autorii cererilor de apel, luând în considerare prevederile Codului de procedură penală și jurisprudența în domeniu a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În contextul celor sus relatate, Colegiu reiterează că sarcina probei revine procurorului și organului de urmărire penală, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii și definitive pentru următoarea fază a procesului.

Astfel, dintre persoanele audiate în cauză pe a căror declarații se fundamentează actul de acuzare sunt declarațiile martorilor Nicolenco Mihail, Gafenco Olga, Cassa Evghenia depuse în instanța de fond și în cadrul urmăririi penale, precum și declarațiile inculpatei Cozma Maria depuse în cadrul instanței de fond.

Pentru a concluziona asupra învinuirii formulate de către procuror și susținerilor inculpatei Cozma Maria, Colegiul a recurs la criteriul probei apte să elimine „orice îndoială rezonabilă”.

Martorul Nicolenco Mihail, în ședința instanței de fond a declarat că, în perioada anului 2017-2019 a lucrat în calitate de primar al comunei Antonești. Directorul grădiniței era Cozma Maria. În acea perioadă de tabelarea angajaților era responsabilă Cozma Maria personal. Tabele de pontaj erau vizate de primar și transmise la contabilitate. Erau șampilate și aveau semnătura doamnei directoare. Îi cunoștea pe angajații permanenți. Până la pornirea dosarului penal martorul nu a știut că fiica doamnei Cozma a înlocuit-o ca directoare. Temei de angajare era ordinul directorului grădiniței. Îi cunoaște pe Cozma Ivan și pe Cozma Elena. Atunci Cozma Elena avea funcția de director al grădiniței, o înlocuia pe doamna Cozma Maria, iar Cozma Ivan nu ține minte ce funcție avea la grădiniță. Martorul nu a știu, până la deschiderea dosarului penal, că ei activau în grădiniță. În sat erau multe persoane cu familia Cozma, de aceea nu a atras atenția că una din acele persoane care figura în tabelul de pontaj este fiica doamnei directoare. Anumite încălcări din partea Mariei Cozma nu au fost, dimpotrivă mereu se implica, și în reparații. În perioada cât a fost primar nu a parvenit nici o plângere împotriva doamnei Maria Cozma. (f.d.154)

Martorul Gafenco Olga, în ședința instanței de fond a declarat că în perioada anului 2017-2018 activa ca bucătar la grădinița Leca. A intrat mai întâi ca ajutor de bucătar. Directorul grădiniței era doamna Cozma Maria. Îi este cunoscut faptul că au fost angajați la grădiniță Cozma Elena, care o înlocuia ca directoare pe Cozma Maria, Cozma Ivan ca paznic și Cozma Sergiu. Nu poate să spună cu precizie cât au lucrat aceste persoane la grădiniță, poate mai mult de o lună de zile, nu a dus evidența lor. Evidența timpului de muncă o completa Cozma Maria. Atunci când nu erau la serviciu Cozma Elena sau Cozma Ivan, doamna director îi înlocuia, de alte persoane nu au fost înlocuiți. Cozma Ivan activa ca paznic și ziua și noaptea. A mai declarat martorul că posibil sunt multe persoane care doresc să activeze la grădinița de copii din s. Antonești. Nu este ușor de găsit o persoană pe o perioadă scurtă pentru a activa la grădiniță, din motiv că oamenii nu au studii și lucrul nu e atât de ușor. (f.d.155)

Martorul Cassa Evghenia, în ședința instanței de fond a declarat că în perioada anului 2017-2018, avea funcția de contabil-șef la primăria satului Antonești și efectua calcule la salariul grădiniței Leca. Directorul prezintă tabelul de pontaj primarului, dumnealui îl semnează apoi îl prezintă contabilului. Cozma Maria era directoarea grădiniței Leca. Nu cunoaște dacă în cadrul grădiniței erau angajate rudele doamnei Maria Cozma. În cadrul gestionării cauzei penale a prezentat datele calculelor, perioada când au lucrat și momentul când se aflau peste hotare, datele lui Cozma Ivan și Cozma

Elena. A calculat perioada înlocuirii. A efectuat calculele în privința lui Cozma Ivan și Cozma Elena în perioada când au fost angajați. Sumele calculate pe zile în contextul unor documente prezentate la solicitarea CNA și datele care au fost prezentate corespund adevărului. Perioadele includ perioada când aceștia se aflau peste hotarele țării. Nu a discutat de ce rudele Mariei Cozma au fost angajați pe o perioadă scurtă de timp.(f.d.156)

Audiată în instanța de fond **inculpata Cozma Maria** vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut și a declarat că, activează la grădinița unui sat mic, și este problemă cu angajații. Educatorul a ieșit în concediu de maternitate și i-a fost greu să găsească altul care să îl înlocuiască. Când a dorit să plece în concediu de odihnă, doamna care este angajată ca educator nu a dorit să o înlocuiască deoarece avea și copil mic, astfel a angajat-o pe fiică. Dânsa lucra ca educator și a pus-o să o înlocuiască ca director. A comunicat și cu domnul primar, posibil el nu mai ține minte, dar i-a comunicat că dorește să o numească pe fiică în locul directoarei, din motiv că dorea să plece în concediu. După aceasta educatorul trebuia să iasă în concediu și a rămas fiica la un salariu de 1,5, nu ține minte cât a lucrat după care a plecat și a înlocuit-o pe ea ca educator, din motiv că părinții insistau să își ducă copiii la grădiniță. Timp de o lună - două e foarte greu de găsit o persoană care va putea înlocui. Atunci când a plecat fiica inculpata a căutat cine să o înlocuiască și nu a găsit pe nimeni, de aceea a înlocuit-o Cozma Maria. Nu a anunțat Ministerul Educației, a anunțat primăria unde i s-a zis cumva să se descurce. Direcția de învățământ nu a anunțat-o. Aceiași situație s-a primit și cu fiul inculpatei. L-a angajat iar acesta a plecat, a fost înlocuit de soțul inculpatei. Schimburile aceste le-a făcut din motiv că nu știa cum să rezolve altfel problema. Prejudiciul în sumă de 12 000 și 18 000 nu a fost recuperat, deoarece deși fiica și fiul plecase peste hotare, inculpata și soțul au îndeplinit munca pentru ei. Între timp Cozma Maria își îndeplinea și atribuțiile sale. Nu a avut nici un interes personal sau material, pur și simplu nu dorea să fie stopată activitatea grădiniței. A mai declarat inculpata că este responsabilă de angajarea și concedierea din serviciu. Soțul activa în calitate de paznic, de la orele 18:00 până la orele 08:00. Pe perioada de noapte. În timp ce activa ca paznic soțul inculpatei nu mai activa în altă parte, stătea acasă. Nu a întreprins alte măsuri decât adresarea la primărie pentru a angaja pe cineva în locul lui Cozma Elena, pe perioada de 5 luni și jumătate. A conștientizat inculpata că a încălcat relațiile de muncă stabilite în Legislație. Nu a emis ordin de întrerupere a raportului de muncă cu fiul, din greșeală nu și-a dat seama despre consecințe. (f.d.157-158)

Instanța de apel la solicitarea procurorului a verificat probele examinate de prima instanță prin examinarea materialelor din dosar.

- Procesul-verbal de examinare a tabelelor de pontaj a orelor de muncă a grădiniței de copii din s. Leca r-nul Cantemir, pentru perioada de activitate anul 2017 și până în luna iunie 2019, prezentate de primăria com. Antonești r-nul Cantemir pe 30 file, întocmit la 06 august 2019. (f.d. 13-42)

- Răspunsul primăriei com. Antonești din 03 iulie 2019 cu anexe-lista angajaților grădiniței s.Leca, r-nul Cantemir și tablele de pontaj a orelor de lucru pentru angajații grădiniței pe perioada 2017-până în prezent. (f.d. 10-42)

- Extrasele privind traversarea frontierei de stat a Poliției de Frontieră a Republicii Moldova, de către Cozma Ivan și Cozma Elena, cu cetățenie dublă. (f.d. 43-45)
- Fișa personală de evidență a cadrelor pe numele lui Cozma Maria (f.d.50-52)
- Contractul individual de muncă nr.112 din 03 iunie 2014 (f.d.53-55)
- Fișa postului a lui Cozma Maria. (f.d.56-60)
- Acord suplimentar nr.1 cu privire la modificarea contractului individual de muncă nr.112 din 03 iunie 2014. (f.d.61)
- Ordinele de angajare a lui Cozma Ivan și Cozma Elena, în cadrul instituției preșcolare. (f.d. 62-71)
- Certificatele privind salarizarea lui Cozma Ivan și Cozma Elena, pentru perioada solicitată pe 2 file. (f.d. 72-73)
- Proces-verbal de examinare a obiectului din 06 august 2019 și Ordonanța de recunoaștere drept corp delict și anexare a obiectului la cauza penală din 06 august 2019. (f.d. 84-85)
- materiale caracterizante a inculpatei Cozma Maria (f.d.94-97, 106-109)

Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate.

Analizând probele prezentate de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii imputate inculpatei Cozma Maria prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, Colegiul judiciar consideră că aceste probe dovedesc incontestabil vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul judiciar consideră că soluția instanței de fond privind condamnarea inculpatei Cozma Maria este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 101, alin. (1) Cod de procedură penală, astfel încât probele au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel ca și instanța de fond cert a constatat că inculpata Cozma Maria activând în calitate de director al instituției preșcolare, grădinița de copii din s. Leca, r-l Cantemir în temeiul contractului individual de muncă nr. 112 din 03 iunie 2014 (cu acordul suplimentar nr. 1 din 03 iunie 2015), fiind în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal al Republicii Moldova, persoană publică, înzestrată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, deținând, conform fișei postului, atribuții de încadrare și eliberare din funcție a cadrelor didactice, personalului auxiliar, angajează la serviciu numai persoane ce au susținut examenul medical și au fost instruiți după programul igienic, asigură selectarea și distribuirea corectă a cadrelor; exercită controlul permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de serviciu de către întregul personal, sancționează pe cei care încalcă obligațiile de serviciu ce le revin; organizează și efectuează lucrări de secretariat, emite ordine interne, perfectează carnetele de muncă și contractele individuale de muncă a angajaților instituției și responsabilitatea corectitudinii și aplicabilității documentelor elaborate și a prevederilor actelor normative, totodată fiind responsabilă de confirmarea prin semnătură și ștampilă a „Tabelului de pontaj” (formularul interdepartamental tipizat nr. MR-13 aprobat prin Hotărârea Departamentului Statistică al RM nr. 01 din 10 ianuarie 1997 care este documentul de bază, potrivit

căruia se efectuează calculul orelor și prezența la locul de muncă, în baza căruia lunar se calculează și se achită salariul, și că acestea se atribuie la categoria documentelor oficiale) pentru angajații grădiniței de copii din s. Leca, r-l Cantemir, aflându-se în s. Leca, r-l Cantemir, urmărind scopul producerii unor consecințe juridice și savârșirea unei fapte cu intenție, care poate produce consecințe socialmente periculoase, folosindu-se intenționat de situația de serviciu din interes material și alte interese personale, urmărind scopul falsificării actelor oficiale, cunoscând cu certitudine că angajații instituției nu au activat și respectiv s-au aflat peste hotarele Republicii Moldova, a introdus date vădit false în tabelul de pontaj la rubrica „zile prezență, efectiv lucrate” date false și denaturate, adică, împrejurări necorespunzătoare adevărului, astfel falsificând acte oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații, pentru perioada lunii iulie, 16, 18, 20 august, 23, 25, 27, 29 septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie a anului 2017, ianuarie, februarie 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de paznic și paznic-sobar a lui Cozma Ivan (fiul) și 31 ianuarie, 28 februarie, 23 martie, 03 aprilie, 24-31 mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie a anului 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de educator, director și lucrător muzical a lui Cozma Elena (fiica), urmare a cărui fapt acordând dreptul să recepționeze salariul numitul Cozma Ivan în cuantum de 12190,11 lei și Cozma Elena în cuantum de 18585,02 lei.

Situația de fapt astfel reținută a rezultat din coroborarea declarațiilor martorilor Nicolenco Mihail, Gafenco Olga, Cassa Evghenia făcute în instanța de fond. Astfel, în declarațiile date în faza urmăririi penale și judecare a cazului martorii au confirmat că responsabilă de indicarea datelor veridice în tabelul de pontaj era Maria Cozma, fapt confirmat și de către tabelile de pontaj falsificate.

Deși inculpata neagă vinovăția, recunoaște că a introdus date eronate în tabel privind salarizarea lui Cozma Ivan și Cozma Elena. Dânsa își justifică acțiunile ca fiind în scopul îmbunătățirii activității instituției pe care o administrează și nu cu scop de prejudiciere.

Privitor la materialul probator administrat în cauză, instanța a reținut că declarațiile inculpatei depuse în instanța de fond confirmă că deținând funcția de director al instituției preșcolare grădinița de copii din *****, a introdus date vădit false în tabelul de pontaj la rubrica „zile prezență, efectiv lucrate”, date false și denaturate, adică, împrejurări necorespunzătoare adevărului, astfel falsificând acte oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

Instanța de apel ca și instanța de fond acordă credibilitate declarațiilor martorilor, deoarece sunt în concordanță cu celelalte probe materiale administrate și motive de a fi apreciate ca nesincere nu sunt.

Astfel, acțiunile lui Cozma Maria corect au fost încadrate juridic potrivit art. 332, alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„Înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material și alte interese personale”*.

Cât privește solicitarea inculpatei Cozma Maria de pronunțare a unei sentințe de achitare, se constată că cerința nu este întemeiată. Apărările inculpatei nu pot fi reținute de instanță, fiind contrazise în mod flagrant de amplul material probator anterior

prezentat. Instanța de fond a stabilit în mod întemeiat că acțiunile inculpatei Cozma Maria purtau un caracter infracțional, cert a fost constatat că deținând funcția de director al instituției preșcolare grădinița de copii din *****, a introdus date vădit false în tabelul de pontaj la rubrica „zile prezență, efectiv lucrate” date false și denaturate, adică, împrejurări necorespunzătoare adevărului, astfel falsificând acte oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații, pentru perioada lunii iulie, 16,18,20 august, 23,25,27,29 septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie a anului 2017, ianuarie, februarie 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de paznic și paznic-sobar a lui Cozma Ivan (fiul) și 31 ianuarie, 28 februarie, 23 martie, 03 aprilie, 24-31 mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie a anului 2018 privind aflarea la serviciu în funcția de educator, director și lucrător muzical a lui Cozma Elena (fiica), urmare a cărui fapt acordând dreptul să recepționeze salariul numitul Cozma Ivan în cuantum de 12190,11 lei și Cozma Elena în cuantum de 18585,02 lei.

Colegiul consideră neîntemeiată critica părții apărării referitor la faptul că funcția deținută de Cozma Maria este privată și nu este legată de stat sau de funcții speciale acordate prin lege precum este indicat în art. 123 alin. (2) Codul penal, or, potrivit contractual individual de muncă nr.112 încheiat la 03 iunie 2014 cu Direcția Învățământ Cantemir, Cozma Maria a fost angajată în calitate de director al instituției preșcolare grădinița de copii din s.Leca, r-nul Cantemir (f.d.53-55), ulterior la 03 iunie 2015 a încheiat acord suplimentar nr.1 cu privire la modificarea contractului individual de muncă nr.112 din 03 iunie 2014 cu Primăria comunei Antonești, care este parte integrantă a Contractului individual de muncă. (f.d. 61). Astfel, rezultă că Cozma Maria este subiect al infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, or, fiind angajată în calitate de director a instituției preșcolare grădinița de copii din ***** este un angajat al autorității publice Direcția Învățământ Cantemir și Primăria sat. Antonești, r-nul Cantemir, astfel fiind persoană publică care prestează activități de interes public.

Totodată prin fișa postului *lui Cozma Maria i s-a acordat anumite drepturi și obligații ce țin de exercitarea funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, având astfel calitatea de persoană publică, iar partea apărării eronat a interpretat prevederile art.123 alin.(2) Cod penal.*

Referitor la alegația apărării că este o neglijență nesemnificativă în tabelarea persoanelor, astfel lipsește prejudiciu ca semn obligatoriu al componenței infracțiunii, Colegiul judiciar reține că Cozma Maria a transmis spre plată actele falsificate pentru acordarea salariului angajaților instituției cu toate că în realitate aceste persoane se aflau peste hotarele țării. Cozma Ivan și Cozma Elena au fost menținuți în funcție o perioadă îndelungată de timp fără a se prezenta la serviciu, astfel cauzând daune intereselor publice, subminând imaginea organelor publice.

Ceea ce ține de invocarea părții apărării că nu s-a stabilit cine a efectuat înscrieri în tabelele de pontaj, atât la urmărire penală cât și în prima instanță în cadrul judecării cauzei, nu au fost efectuată expertiza scrisului, astfel consideră că probele care confirmă vina inculpatei lipsesc, Colegiul judiciar le apreciază citic, or, potrivit fișei postului Cozma Maria era responsabilă de confirmarea prin semnătură și ștampilă a „Tabelului de pontaj”. Totodată martorii Nicolenco Mihail și Cassa Evghenia au declarat că responsabilă de introducerea datelor în tabel era Cozma Maria. Mai mult, potrivit

declarațiilor date de inculpată, ultima nu a negat faptul că dânsa a introdus datele în tabelele de pontaj.

Colegiul judiciar apreciază critic afirmația inculpatei Cozma Maria privind nevinovăția sa, deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielilor declarațiile martorilor, acestea în cumulul lor dovedind cu certitudine că inculpata Cozma Maria a comis infracțiunea imputată, iar faptul că aceasta nu-și recunoaște vinovăția nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Colegiul judiciar reține că instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată a instanței de fond, cu respectarea prevederilor art. 100, alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce. Colegiul judiciar constată că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, acțiunile inculpatei Cozma Maria corect fiind calificate în baza indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzute de art. 332, alin. (1) Cod penal și fiindu-i aplicată o pedeapsă potrivită gravității infracțiunii comise.

Cum săvârșirea infracțiunii și vinovăția inculpatei au fost dovedite, instanța de fond întemeiat a dispus condamnarea numitei Cozma Maria proporțional gradului de pericol social al faptei comise, personalitatea inculpatei, circumstanțele cauzei și circumstanțele agravante și atenuante ale cauzei.

Colegiul judiciar constată că la pronunțarea sentinței instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că Cozma Maria este vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332, alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

În ședința instanței de apel avocatul Baran Victor a solicitat achitarea inculpatei Cozma Maria, dar totodată a menționat că în cazul judecat a expirat termenul tragerii la răspundere penală a inculpatei Cozma Maria.

În acest sens, Colegiul judiciar constată mențiunea înaintată de avocatul Baran Victor ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 332, alin. (1) Cod de procedură penală, *„În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275, pct. 5)-9), 285, alin. (2) precum și în cazurile prevăzute în art. 53 -60 din [Codul penal](#), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă”*.

Infracțiunea prevăzută de art. 332, alin. (1) Cod penal se referă la categoria infracțiunilor ușoare, așa cum sancțiunea articolului prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Potrivit art. 60 Cod penal, (1) *„Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea*

unei infracțiuni ușoare; (2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

La caz, potrivit învinuirii înaintate, se reține că ultima acțiune infracțională a fost comisă în luna octombrie 2018, astfel din momentul comiterii infracțiunii a trecut o perioadă mai mare de 2 ani, și ținând cont de prevederile art. 60 Cod penal, Colegiul judiciar consideră necesar de a înceta procesul penal intentat în privința lui Cozma Maria în baza art. 332, alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Având în vedere circumstanțele enunțate, Colegiul judiciar conchide de a admite din alte considerente apelul declarat de avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria, cu casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2020, și pronunță o nouă hotărâre.

Călăuzindu-se de prevederile art. 415 alin.(1) pct.2), 417 – 418 Codul de procedură penală, Colegiul judiciar, –

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de avocatul Baran Victor în interesele inculpatei Cozma Maria.

Se casează sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 10 septembrie 2020, se rejudecă cauza cu emiterea unei hotărâri, prin care:

Se încetează procesul penal de învinuire a lui Cozma Maria pe faptul infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pe temeiul expirării termenului prescripției răspunderii penale, prevăzute de art. 60 Cod penal.

Documentele mijloace de probă recunoscute prin ordonanța din 06 august 2019: Copiile autentice a tabelelor de pontaj a orelor de muncă a grădiniței de copii din s.Leca, r-nul Cantemir, pentru perioada de activitate anul 2017 și până în luna iunie 2019, pe 30 file, a se păstra în dosarul penal pe tot termenul de păstrare a acestuia.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la 30 decembrie 2020, ora 14:25.

Președintele ședinței, judecătorul:

Ruslan Petrov

Judecătorii

Natalia Bondarenco

Serghei Pilipenco